

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓/ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

กราบเรียน/เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/ว ๔๓๔ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ส่วนที่ ๑๑๑๒/๖๔๓๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๒. สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับราชกิจจานุเบกษา

ตามที่ได้ยื่นยัน/แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐) เกี่ยวกับเรื่อง การแต่งตั้ง
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติได้เสนอเรื่อง การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ไปเพื่อดำเนินการ
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ลงมติให้แต่งตั้ง นายทศพร ศิริสัมพันธ์
เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพิ่มเติม ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่
คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าว
ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒ ง วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๔ แล้ว รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรด
แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรด
แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๔๓ (ณัฐวุฒิ), ๑๘๐๖ (จ.ส.อ. สมยศ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cmt@soc.go.th

หมายเหตุ	อัยการสูงสุด	:	จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง-นรม., รัฐ-นร.	:	จึงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	:	จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย
	กรม, องค์การอิสระ	:	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม (สปน.)	:	จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๖๔๓๖

สำนักงานสภาพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๖๔๘๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓
๓. แบบสรุปประวัติการเสนอเรื่องการแต่งตั้งกรรมการตามกฎหมายและระเบียบของ
ส่วนราชการ
๔. (ร่าง) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับที่ ๒)

ด้วยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่อง การแต่งตั้งเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนของการกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ในการนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงใคร่ขอเสนอผลการพิจารณาดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอการเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของการกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ (๖) ซึ่งกำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญ

๓.๑ ขอกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๑ มาตรา ๑๒ และ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

/ของหน่วยงาน...

ของหน่วยงานของรัฐ และการกำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้มืองค์ประกอบที่เป็นผู้แทนจากภาคส่วนที่หลากหลาย รวมถึงสามารถมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการเพิ่มเติมได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓.๑.๒ มาตรา ๑๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้จากผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านความมั่นคง ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีจำนวนไม่เกินสิบเจ็ดคน

๓.๒ ข้อเท็จจริง

ปัจจุบันคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีกรรมการในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังคงดำรงตำแหน่ง รวมจำนวน ๗ ท่าน จากเดิม ๑๒ ท่าน โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยการลาออกจำนวน ๔ ท่าน ได้แก่ (๑) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง (๒) นายพลเดช ปิ่นประทีป (๓) นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และ (๔) นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ท่านที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยเหตุอายุเกิน ๗๕ ปี ได้แก่ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ที่อายุครบ ๗๕ ปี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันทั้ง ๗ ท่าน ส่วนมากเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เป็นหลักประกอบด้วย

- ๓.๒.๑ นายกานต์ ตระกูลฮุน
- ๓.๒.๒ นายชาติศิริ โสภณพนิช
- ๓.๒.๓ นายบัณฑิต ล่ำซำ
- ๓.๒.๔ นายวิชณุ เครืองาม
- ๓.๒.๕ นายศุภชัย พานิชภักดิ์
- ๓.๒.๖ พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
- ๓.๒.๗ นายอุตตม สาวนายน

๓.๓ ผลการดำเนินการ

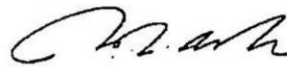
สำนักงานฯ ได้ดำเนินการทบทวนนายทศพร ศิริสัมพันธ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และอดีตเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติรับทราบ และให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และดำเนินการประกาศแต่งตั้งกรรมการยุทธศาสตร์ชาติตามขั้นตอนต่อไป โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔. ข้อเสนอส่วนราชการ

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ
ขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ที่มอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอผลการพิจารณาเพิ่มเติม
นายทศพร ศิริสัมพันธ์ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเข้าสู่การพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตงุชา พิทยานันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

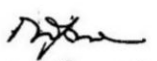
กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔

E-mail: Sorraya@nesdc.go.th

นางสาวกัญจน์

นายกฤษฎา ทดงษ์
ราชบัณฑิตยสถาน

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๐๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐)

ที่ นร.๑๑๑๒/ ๖๔๔๕

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินการสำคัญสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ตามที่ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันจันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของการดำเนินการที่สำคัญ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ จำนวน ๔ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (๒) (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (๓) (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และ (๔) แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑ นั้น ในการนี้ สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้แจ้งเวียนรับรองรายงานการประชุมแล้วเสร็จ โดยไม่มีกรรมการขอแก้ไข จึงใคร่ขอความเห็นชอบให้เสนอผลการประชุมดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยมีสาระสำคัญ ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา และข้อเสนอเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. สาระสำคัญ

๑.๑ การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๑.๑ ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

๑) พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของหน่วยงานของรัฐ และการกำกับดูแลการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้มีองค์ประกอบที่เป็นผู้แทนจากภาคส่วนที่หลากหลาย รวมถึงสามารถมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการเพิ่มเติมได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๒) มาตรา ๑๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้จากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านความมั่นคง ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีจำนวนไม่เกินสิบเจ็ดคน

๑.๑.๒ ข้อเท็จจริง

ปัจจุบันคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีกรรมการในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังคงดำรงตำแหน่ง รวมจำนวน ๗ ท่าน จากเดิม ๑๒ ท่าน โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยการลาออกจำนวน ๔ ท่าน ได้แก่ (๑) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง (๒) นายพลเดช ปิ่นประทีป (๓) นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และ (๔) นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ท่านที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยเหตุอายุเกิน ๗๕ ปี ได้แก่ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ซึ่งอายุครบ ๗๕ ปี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ในปัจจุบันทั้ง ๗ ท่าน ส่วนมากเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นหลัก ประกอบด้วย (๑) นายกานต์ ตระกูลสุน (๒) นายชาติศิริ โสภณพนิช (๓) นายบัณฑิต ล่ำซำ (๔) นายวิษณุ เครืองาม (๕) นายศุภชัย พานิชภักดิ์ (๖) พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา และ (๗) นายอุตตม สาวนายน

๑.๑.๓ ผลการดำเนินการ

สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการทาบทามนายทศพร ศิริสัมพันธ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และอดีตเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐ โดยที่ประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มีมติรับทราบ และให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๑.๑.๔ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ รับทราบ และให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๑.๒ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑.๒.๑ ความเป็นมา

๑) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้รับทราบความก้าวหน้าการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้ดำเนินการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เนื่องจากแผนการปฏิรูปประเทศได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ ก่อนที่ยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ตามลำดับ ส่งผลให้มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้ให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ภายใต้ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน เพื่อคณะกรรมการปฏิรูปประเทศใช้ประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ และดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

๒) ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคณะ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้านได้ดำเนินการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ที่ประชุมร่วมฯ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำความเห็นของที่ประชุมไปปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ก่อนการนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติต่อไป ซึ่งต่อมาคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้านเสนอ และมอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศฯ ต่อไป

๑.๒.๒ สารสำคัญของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑) องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑.๑) ระบุความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศ กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสะท้อนว่าทุกกิจกรรม Big Rock มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒) ผลอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด ซึ่งได้ระบุเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ในมาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ ที่ได้กำหนดให้ทำการปฏิรูปประเทศเพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ประชาชนในสังคมมีโอกาสทัดเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๓) กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ และ/หรือ ดึงจากกิจกรรมจากแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม มาจัดทำขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปสำหรับแก้ไขปัญหาระดับต้น มีความจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปอย่างแท้จริงและสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมได้ ไม่เป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน รวมทั้งต้องสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ สำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) ที่ไม่ได้ถูกนำมากำหนดขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบนำไปดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป โดยแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ แผน มีกิจกรรม Big Rock รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม

๑.๔) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก ได้มีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม Big Rock เพื่อทำงานร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ในการประสานบูรณาการกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปให้เป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนด ซึ่งจากแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน ได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้งสิ้น ๓๖ แห่ง และอีก ๒ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อรับผิดชอบทั้ง ๖๒ กิจกรรม Big Rock ทั้งนี้ เมื่อแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประกาศใช้ สำนักงานฯ จะจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละคณะ หน่วยงาน

ผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการทำงานของแต่ละขั้นตอนและวิธีดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนดต่อไป

ตารางสรุปกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock)
และหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๑. การเมือง	๑) การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	สถาบันพระปกเกล้า
	๒) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
	๓) การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และ การสร้างความสามัคคีปรองดอง
	๔) การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง	สำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง
	๕) การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูป	สถาบันพระปกเกล้า
๒. การบริหารราชการ แผ่นดิน	๑) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐ ไปสู่ระบบดิจิทัล	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม
	๒) จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
	๓) ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถ อย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน
	๔) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดย การมีส่วนร่วมของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
	๕) ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิก จ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต	กรมบัญชีกลาง
๓. กฎหมาย	๑) จัดให้มีกลไกยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความ สามัคคีปรองดอง
	๒) จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยน โทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็น พินัย เพื่อลดผลกระทบต่อนิติและเสรีภาพของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	๓) จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงาน ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย	กระทรวงยุติธรรม
	๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่าง กฎหมาย	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	๕) จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๔. กระบวนการยุติธรรม	๑) การให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้า ขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม
	๒) การรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	๓) การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุก สถานีทั่วประเทศ	สหภาพทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์
	๔) ปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราว	สำนักงานศาลยุติธรรม
	๕) การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการ สอบปากคำในการสอบสวน	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. เศรษฐกิจ	๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม
	๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยใน ภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)	กระทรวงพาณิชย์
	๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๖. ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๑) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
	๒) การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอก เขตชลประทาน	กระทรวงมหาดไทย
	๔) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
๗. สาธารณสุข	๑) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรค ระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคง แห่งชาติด้านสุขภาพ	กระทรวงสาธารณสุข
	๒) การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการ สร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและ ดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วย	กระทรวงสาธารณสุข
	๓) การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารการ รักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพ ตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม	กระทรวงสาธารณสุข
	๔) การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทั้งถึงเพียงพอ และยั่งยืนด้านการเงินการคลัง	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
	๕) การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณา การ คล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่าง หน่วยงานและท้องถิ่น	กระทรวงสาธารณสุข
๘. สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ เชิงรุกและการจัดการ Fake News	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๒) การกำกับดูแลสื่อออนไลน์	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๓) การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๙. สังคม	๑) การมีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณที่เพียงพอและครอบคลุมในกลุ่มแรงงานทั้งในและนอกระบบ	กระทรวงการคลัง
	๒) ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๔) การสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง	กระทรวงมหาดไทย
	๕) การสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๑๐. พลังงาน	๑) ศูนย์อนุมัติอนุญาตเบ็ดเสร็จ One-Stop-Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง	กระทรวงพลังงาน
	๒) การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ	กระทรวงพลังงาน
	๓) การใช้มาตรการบริหารจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	กระทรวงพลังงาน
	๔) การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ ๔ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างฐานทางเศรษฐกิจใหม่ (New S-Curve)	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
	๕) ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก๊าซธรรมชาติเพื่อเพิ่มการแข่งขัน	กระทรวงพลังงาน
๑๑. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
	๒) การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๓) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริตทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๔) การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
	๕) การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัย	กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
	๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑	กระทรวงศึกษาธิการ
	๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
	๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่การจ้างงานและการสร้างงาน	กระทรวงศึกษาธิการ
	๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศไทย	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
	ออกจากกับดักรายได้ปานกลางอย่างยั่งยืน	
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	๑) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย : ผ่านการ ปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิงและการใช้กลไกร่วมระหว่าง ภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	๒) การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐาน วัฒนธรรมแบบบูรณาการ	กระทรวงวัฒนธรรม
	๓) การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้างวิถีชีวิต ทางการกีฬา และการออกกำลังกายอย่างทั่วถึงและเท่า เทียม และการสร้างโอกาสทางการกีฬาและการพัฒนา นักกีฬาอาชีพ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๔) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกำลังคนของประเทศ แบบบูรณาการ	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
	๕) การบริหารจัดการศักยภาพบุคลากรของประเทศ	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๑.๕) ระยะเวลาดำเนินการ ระบุระยะเวลาในการดำเนินการของกิจกรรม
ปฏิรูปประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕

๑.๖) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป ระบุขั้นตอนและวิธีการการ
ดำเนินงานของกิจกรรมปฏิรูปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปและแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้น ๆ

๑.๗) ข้อเสนอให้มีกฎหมายหรือให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อ
การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมาตรา ๒๗๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณา
ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยมีรายชื่อของกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง รวมทั้งสิ้น ๔๕ ฉบับ ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๑. การเมือง	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ.
	๒) ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบาย สาธารณะ พ.ศ.
๒. การบริหารราชการ แผ่นดิน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. ด้านกฎหมาย	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ.
	๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายแบบต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยสะดวก พ.ศ.
	๓) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ.
	๔) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
	๕) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในความครอบครองของหน่วยงาน ของรัฐและเอกชน พ.ศ.
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๑) ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.
๕. เศรษฐกิจ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒
	๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
	๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔) ร่าง พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ พ.ศ. ๕) ร่าง พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๖) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ๗) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑) ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล พ.ศ. ..
๗. สาธารณสุข	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๘. สื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการข้อมูลข่าวปลอม พ.ศ.
๙. สังคม	๑) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ๒) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ ๓) ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๔) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎหมายอื่นที่สร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน
๑๐. พลังงาน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ/หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒) ร่างประกาศหรือระเบียบกระทรวงพลังงาน ว่าด้วยการนำรูปแบบธุรกิจ Energy Service Companies (ESCO) มาใช้กับภาครัฐ ๓) ร่างแนวปฏิบัติของสำนักงานงบประมาณเพื่อจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีและการตั้งงบผูกพันสำหรับ ESCO ภาครัฐ ๔) ร่างแนวปฏิบัติและร่างสัญญาจัดจ้างมาตรฐานกลางของกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ESCO ภาครัฐ ๕) ร่างระเบียบหรือข้อสั่งการจากคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดตั้งกลไกและกำหนดแนวทางการจัดทำแผนบูรณาการการลงทุนและการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ระยะ ๕ ปี ๖) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์ว่าด้วย Third Party Access ของระบบส่งและระบบจำหน่าย พ.ศ. ... ๗) ร่างระเบียบการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันที่ใช้พลังงานทดแทน ๘) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์สำหรับส่งเสริมกิจการจำหน่าย (Retail)
๑๑. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการรับสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐและรางวัลจากการแจ้งเบาะแส พ.ศ. ๒๕๕๔ ๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ๔) ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. เรื่อง การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๕) ร่าง กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคล และผู้ร่วมกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๖) ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๗) ร่างระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ วรรคสองให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐด้วยระบบคุณธรรม ๘) ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ๙) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑๐) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑) ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนากำลังคน พ.ศ.

๒) การบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ จากกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน มีประเด็นที่มีความใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งแต่ละด้านการปฏิรูปจำเป็นต้องหาแนวทางร่วมกันในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กิจกรรม Big Rock ที่กำหนด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยมีประเด็นที่มีความสอดคล้องสามารถบูรณาการร่วมกันได้ ๗ ประเด็น ได้แก่ (๑) การพัฒนาศักยภาพคน (๒) การท่องเที่ยว (๓) การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาผู้สูงอายุ (๔) การลดอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และลดขั้นตอนทางธุรกิจ (๕) การกระจายอำนาจ (๖) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และ (๗) การมีส่วนร่วม และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ จะดำเนินการประสานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับประเด็นบูรณาการข้างต้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

๑.๒.๓ แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

สำนักงานฯ ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกิจกรรม Big Rock ไปดำเนินการต่อตามขั้นตอนและวิธีการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนด หลังจากที่แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ดังนี้

๑) ให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินกิจกรรมของแผนเดิมคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock ในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน

๒) ให้สำนักงานฯ สื่อสารสร้างความเข้าใจกิจกรรม Big Rock เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดขั้นตอนและวิธีการลงสู่หน่วยงานปฏิบัติให้เกิดการนำไปขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง

๓) หน่วยงานรับผิดชอบหลักตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศที่สนับสนุนการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock รวมทั้งจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละประเด็นปฏิรูป

๔) การขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ โดยคณะกรรมการฯ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อสะท้อนภาพรวมของการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕) ให้สำนักงานฯ ประเมินให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อให้เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๖) การติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนฯ ให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและสำนักงานฯ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย และ สำนักงาน ป.ย.ป. ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและ

ติดตามในระดับปฏิบัติ โดยใช้ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อรองรับการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการที่ดำเนินการภายใต้กิจกรรม Big Rock

๑.๒.๔ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้านเสนอ โดยมอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานฯ เสนอเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานระยะต่อไปเมื่อแผนฯ ประกาศบังคับใช้เป็นที่ยอมรับแล้ว

๑.๓ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์)

๑.๓.๑ ความเป็นมา

๑) คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ โดยเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ และให้สำนักงานฯ ดำเนินการตามแนวทางการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในรูปแบบเฉพาะกิจเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ในช่วงระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ โดยให้ใช้ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับปรับปรุง) ที่สำนักงานฯ ได้จัดทำขึ้นเบื้องต้นในการรับฟังความคิดเห็นให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความเห็นมาใช้ในการประกอบการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และนำเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติอีกครั้ง ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๒) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป รวมทั้งเห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

๑.๓.๒ สารสำคัญ

๑) ผลการรับฟังความเห็น สำนักงานฯ ได้ดำเนินการรับฟังความเห็นใน ๑๐ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ (๑) ภาครัฐ (๒) ภาคเอกชน (๓) ภาคการเมือง (๔) วุฒิสภา (๕) ภาควิชาการ (๖) ภาคสื่อ (๗) สโมสรนักศึกษา (๘) ส่วนภูมิภาค (๙) ภาคองค์กรระหว่างประเทศ และ (๑๐) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ โดยมีความเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับปรับปรุง) รวมจำนวน ๕๘๔ ความคิดเห็น สรุปได้ ดังนี้

๑.๑) ประเด็นการพัฒนา เสนอให้เพิ่มเติมรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาในแต่ละประเด็นให้ครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทเฉพาะกิจ

๑.๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เสนอให้เพิ่มเติมตัวชี้วัดให้ครอบคลุมและสะท้อนความก้าวหน้าของการดำเนินงาน คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการได้มาซึ่งข้อมูล รวมถึงการปรับค่าเป้าหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๓) โครงการสำคัญในแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความครอบคลุม ความซ้ำซ้อน และผลที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการโครงการฯ รวมถึงควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกโครงการ

๑.๔) การขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ควรให้ความสำคัญกับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน/โครงการ และการกำหนดกลไกการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒) สารสำคัญของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) สำนักงานฯ ได้นำความเห็นที่ได้จากการรับฟังความเห็นและจากการประชุมร่วมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านมาประมวลผลเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) ให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักวิชาการ โดยยังคงยึดหลักการ เป้าประสงค์ มติและประเด็นการพัฒนาเดิม อย่างไรก็ตาม ได้ดำเนินการปรับค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับบริบทการพัฒนามากยิ่งขึ้น สรุปสาระสำคัญของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ได้ ดังนี้

๒.๑) แนวคิด “ล้มแล้ว ลุกไว” หรือ Resilience

๒.๒) เป้าประสงค์ เพื่อให้ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่”

๒.๓) มิติการพัฒนา ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) หมายถึงความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ ให้สามารถยืนหยัดและต้านทานความยากลำบากรวมถึงฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว (๒) การปรับตัว (Adapt) หมายถึงการปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงพร้อมกระจายความเสี่ยงและปรับตัวอย่างเท่าทันเพื่อแสวงหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น และ (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนภายใต้หลัก ๓ ขั้นตอนการพัฒนา ได้แก่ Survival (การอยู่รอด) Sufficiency (พอเพียง) และ Sustainability (ยั่งยืน)

๒.๔) ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ ๒ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ (๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีโอกาส และมีศักยภาพภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงและบริบทโลกใหม่ที่ปรับเปลี่ยนไป (๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) เพื่อการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนไป พร้อมทั้งเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ และ (๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริม

การฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ

๒.๕) แนวทางการพัฒนาของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) สำนักงานฯ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการพัฒนาให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ (ฉบับสมบูรณ์) จะมีผลบังคับใช้ระหว่างปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕) โดยเป็นแผนระดับที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เพิ่มเติมจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็น ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาของ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) มีความสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายและข้อเสนอการดำเนินการจากองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ (๑) รายงาน Consolidated Socio-Economic Impact Assessment of COVID-๑๙ in Thailand ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) (๒) รายงาน Navigating COVID-๑๙ in Asia and the Pacific ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) และ (๓) Thailand Economic Monitor: Thailand in the Time of COVID-๑๙ ของธนาคารโลก (World Bank)

๓) แนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้การแปลงร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ (ฉบับสมบูรณ์) ไปสู่การปฏิบัติสามารถดำเนินการได้บูรณาการและสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การบรรลุผลกระทบทที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโควิด-๑๙ เป็นได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานฯ จึงขอเสนอแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ (ฉบับสมบูรณ์) ดังนี้

๓.๑) ให้นำหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องใช้แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เพิ่มเติมจากโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕๐ โครงการ ที่เป็นโครงการที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Top Priorities) ภายใต้แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ให้ทันต่อคำของบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ ต่อไป

๓.๒) ให้สำนักงบประมาณใช้แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) เป็นกรอบในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของโครงการประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๕ ร่วมกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็นในปัจจุบัน

๑.๓.๓ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป และ เห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

๑.๔ แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑.๔.๑. ความเป็นมา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเสนอแผนฯ มาয়สำนักงานฯ เพื่อพิจารณาก่อนการขึ้นตอนการพิจารณาแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป และเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... และมอบหมายสำนักงานฯ พิจารณากำกับการดำเนินการตามแนวทาง โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้ (๑) สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน (๒) เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นการกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ หน่วยงาน ที่จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด และในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำแผนฯ หน่วยงานจะต้องมีเหตุจำเป็นในการจัดทำแผนฯ ดังกล่าว โดยจะต้องส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) (๓) ระยะเวลาต้องสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทฯ เพื่อให้การติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม (๔) หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.-....) พร้อมทั้งนำเข้าแผนในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR)

๑.๔.๒. ผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการและตรวจสอบแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ปรากฏเป็นข้อมูลในระบบ eMENSCR และจากผลการพิจารณาก่อนการเสนอแผนฯ ของสำนักงาน รวมทั้งสิ้น ๑๗๔ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตที่สำคัญ ได้แก่ (๑) มีหลายแผนที่มีประเด็นการพัฒนาที่มีความทับซ้อนกัน (๒) ที่ผ่านมามีหลายแผนที่จัดทำขึ้นโดยกลไกอื่น ๆ นอกเหนือจากการจัดทำโดยบทบัญญัติของกฎหมาย อาทิ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (๓) มีบางแผนที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ใช้ชื่อเฉพาะ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้ แผนปฏิบัติการด้าน... ทุกแผนหากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.-....) ดังนั้นการใช้ชื่อแผนอื่นใด ถือว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว และ (๔) มีหลายแผนที่ห้วงระยะเวลาการดำเนินการไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดเป็น ๔ ห้วง ห้วงละ ๕ ปี

๑.๔.๓. แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จากประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว สำนักงานฯ จึงได้เสนอแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ดังนี้

๑) หลักการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑) ยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาไปสู่แผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องถ่ายทอดไปสู่แนวทางปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ ทุกแผนอื่นใดที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ตามที่ได้ระบุข้างต้นให้เป็นแผนระดับที่ ๓ ทั้งหมด

๑.๒) แผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ซึ่งต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผน และ/หรือ การควรรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือ การยกเลิกการจัดทำแผน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีความหมายบัญญัติให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๓) ทุกหน่วยงานของรัฐต้องมีแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปีและรายปี เพื่อเป็นแผนระดับที่ ๓ หลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ นโยบายรัฐบาล รวมทั้ง แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๒.๑) กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย และเสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป โดยให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สุดท้าย

๒.๒) กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน ให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งหากพบว่ายังมีความจำเป็นต้องจัดทำ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย เสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้ผลการพิจารณาของสำนักงานฯ ถือเป็นที่สุดในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป หรือ (๒) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ให้หน่วยงานจัดส่งแผนให้สำนักงานฯ ผ่านระบบ eMENSCR เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้รวบรวมและรายงานต่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

๑.๔ แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑.๔.๑. ความเป็นมา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้เห็นชอบการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐเสนอแผนฯ มายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณากลับกรองตามขั้นตอนการพิจารณาแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป และเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน.... และมอบหมายสำนักงานฯ พิจารณากำกับการดำเนินการตามแนวทาง โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้ (๑) สามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน (๒) เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช้การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ หน่วยงาน ที่จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด และในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำแผนฯ หน่วยงานจะต้องมีเหตุจำเป็นในการจัดทำแผนฯ ดังกล่าว โดยจะต้องส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) (๓) ระยะเวลาต้องสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทฯ เพื่อให้การติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม (๔) หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.-....) พร้อมทั้งนำเข้าแผนในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSER)

๑.๔.๒. ผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ได้ดำเนินการและตรวจสอบแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ปรากฏเป็นข้อมูลในระบบ eMENSER และจากผลการพิจารณากลับกรองแผนฯ ของสำนักงาน รวมทั้งสิ้น ๑๗๔ ฉบับ โดยมีข้อสังเกตที่สำคัญ ได้แก่ (๑) มีหลายแผนที่มีประเด็นการพัฒนาที่มีความทับซ้อนกัน (๒) ที่ผ่านมามีหลายแผนที่จัดทำขึ้นโดยกลไกอื่น ๆ นอกเหนือจากการจัดทำโดยบทบัญญัติของกฎหมาย อาทิ มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี (๓) มีบางแผนที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ใช้ชื่อเฉพาะ ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้ แผนปฏิบัติการด้าน... ทุกแผนหากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่... (พ.ศ.-....) ดังนั้นการใช้ชื่อแผนอื่นใด ถือว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าว และ (๔) มีหลายแผนที่ห้วงระยะเวลาการดำเนินการไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดเป็น ๔ ห้วง ห้วงละ ๕ ปี

๑.๔.๓. แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จากประเด็นข้อสังเกตดังกล่าว สำนักงานฯ จึงได้เสนอแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน ดังนี้

๑) หลักการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑) ยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาไปสู่แผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องถ่ายทอดไปสู่แนวทางปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ ทุกแผนอื่นใดที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ตามที่ได้ระบุข้างต้นให้เป็นแผนระดับที่ ๓ ทั้งหมด

๑.๒) แผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ซึ่งต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผน และ/หรือ การควรรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือ การยกเลิกการจัดทำแผน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีความเหมาะสมให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๓) ทุกหน่วยงานของรัฐต้องมีแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปีและรายปี เพื่อเป็นแผนระดับที่ ๓ หลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ นโยบายรัฐบาล รวมทั้ง แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๒.๑) กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย และเสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป โดยให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สุดท้าย

๒.๒) กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน ให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งหากพบว่ายังมีความจำเป็นต้องจัดทำ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย เสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้ผลการพิจารณาของสำนักงานฯ ถือเป็นที่สุดในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป หรือ (๒) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ให้หน่วยงานจัดส่งแผนให้สำนักงานฯ ผ่านระบบ eMENSCR เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้รวบรวมและรายงานต่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

๒.๓) กรณีที่เป็นการดำเนินการจัดทำแผนผ่านกลไกทางบริหาร อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติ และอื่น ๆ ให้หน่วยงานรักษาการกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนความจำเป็นของการมีแผนฯ โดยการจัดทำแผนจะต้องมีเหตุจำเป็น ซึ่งหากไม่มีแผนฯ จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง โดยแผนต้องเป็น ประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อภารกิจของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งไม่ใช่นโยบายดำเนินการ ที่มีลักษณะเป็นการกิจปกติ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว เห็นควรยังมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนฯ ให้ดำเนินการจัดทำแผน โดยมีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ เมื่อแผนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติหรือผู้มีอำนาจในการอนุมัติแผนแล้ว ให้หน่วยงาน ดำเนินการนำเข้าแผนในระบบ eMENSER ตามที่สำนักงานฯ กำหนด แล้วถือว่าเป็นการประกาศใช้แผน โดยไม่ จำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยสำนักงานฯ จะได้รวบรวมและเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่อง เพื่อทราบโดยเป็นมติคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดวิธีการประชุมคณะรัฐมนตรี หรือ (๒) กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว หากจำเป็นต้องจัดทำและ นำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ดำเนินการตามกรณีที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ หรือ กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน แต่หน่วยงาน ประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา หรือ (๓) การดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน ให้นำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการของหน่วยงาน ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๔) สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มี (๑) เนื้อหาของแผน การจัดทำ แผนให้มีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่สำนักงานฯ กำหนด (๒) ระยะเวลาการดำเนินงานของแผน ทุกแผนปฏิบัติการด้าน... สามารถมีกรอบ ระยะเวลาของแผนฯ ที่เหมาะสมกับแต่ละประเด็นพัฒนาได้ แต่ต้องมีช่วงเวลาของการดำเนินการที่เป็น รูปธรรม ต้องมีผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนฯ ที่สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผน แม้บทที่กำหนดเป็นห้วงละ ๕ ปี ได้แก่ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ๒๕๗๑-๒๕๗๕ และ ๒๕๗๖-๒๕๘๐ เพื่อให้การ ดำเนินการและการติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม และ (๓) ชื่อของแผน แผนปฏิบัติการทุกแผน หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนฯ ว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่ ... (พ.ศ.-....)”

๒.๕) กระบวนการภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้ กำหนดให้ทุก หน่วยงานนำทุกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ประกาศใช้แล้ว เข้าระบบ eMENSER ตามหลักเกณฑ์การที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ รวมไปถึงแผนปฏิบัติการราย ๕ ปี และรายปี รวมทั้งรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติ ราชการรายปีด้วย รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนดำเนินการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติ การด้าน...ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผน ระดับที่ ๒ ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป และจำเป็นต้องมีการ ปรับปรุงหรือทบทวนแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒

๒.๖) การขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีหน่วยงานเสนอขอ ยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณาก่อนการลงความเหมาะสมต่อการยกเว้นดังกล่าวก่อนทุกครั้ง

๑.๔.๔. มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอผลการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๒.๑ ขอความเห็นชอบการแต่งตั้ง นายทศพร ศิริสัมพันธ์ เพื่อเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒)

๒.๒ ขอความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน เสนอ และมอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป รวมทั้ง เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๓)

๒.๓ ขอความเห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๔)

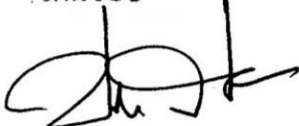
๒.๔ ขอความเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ เสนอ รายละเอียดปรากฏตามแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีข้อ ๑.๔.๓

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ขอความเห็นชอบให้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ตามข้อ ๒ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักงานฯ จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป จะขอบพระคุณยิ่ง

เห็นชอบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

๖๖ ม.๖.๖๓

(นายดนุชา พิชยนันท์)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

รับของอธิบดีกรมการ

๖๖ ม.๖.๖๓

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด ...พิจารณา...

๖๖ ม.๖.๖๓

๖๖ ม.๖.๖๓

รายงานการประชุม
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓
วันจันทร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานวุฒิสภา	รองประธานกรรมการคนที่สอง
๓. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการคนที่สาม
๔. พลเอก อนุช อินทรเจริญ
ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๕. พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๖. พลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๗. พลเรือเอก อีรกุล กาญจนะ
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๘. พลอากาศเอก อลงกรณ์ วัฒนธร
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๙. พลตำรวจเอก ปิยะ อุทาโย
ผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๐. พลเอก อนุชพล นาคพาณิชย์
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๑. นายสนธิ อักษรแก้ว
ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์
ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายกลินท์ สารสิน
ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. นายประดิษฐ์ วัชรดนัย
ผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๖. นายกอบศักดิ์ งดวงดี
ผู้แทน ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๑๗. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๑๘. นายศุภชัย พานิชภักดิ์	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

๑๙. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๐. นายชาติศิริ โสภณพนิช	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๑. นายบัณฑิต ลำคำ	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๒. นายกานต์ ตระกูลฮุน	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๓. นายคณชา พิขันธ์	กรรมการและเลขานุการ

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายชวน หลีกภัย	รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	
๒. นายอุตตม สาวนายน	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๓. นายฉัตรชัย บางชวด	ผู้ช่วยเลขานุการ
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑. นายดิศพัทธ์ โตทะภักดี	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
๒. นายอนุชา บูรพชัยศรี	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาวรัชดา ธนาดิเรก	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. พล.ต.อภิสิทธิ์ ไชยวุฒิ	รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี

สำนักงบประมาณ

๕. นายกรณิษฐ์ กาญจโนมัย	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และความสามัคคีปรองดอง

๖. นางพงษ์สวาท ภายอรุณสุข	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
	รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.
๗. นายศุภฤกษ์ ภู่งศ์ศักดิ์	รองผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๘. นางสาวจินาญ์กร ไรจอนันต์	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ	รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ
	สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๐. นางสาวรรรณ พลิตามิน	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
๑๑. นายเต็มทรัพย์ เตละกุล	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
๑๒. นางสาวสรยา ยศยิ่งยง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
๑๓. - ๓๙. เจ้าหน้าที่ สศช. จำนวน ๒๗ คน	
๔๐. - ๔๔. ผู้ติดตามกรรมการ และผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๔๕ คน	

เริ่มประชุม ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑. ประธานกรรมการได้กล่าวต้อนรับกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม
๒. มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงผลการแจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๒.๐๐ น. ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล โดยขอให้คณะกรรมการแจ้งการแก้ไขรายงานและรับรองรายงานการประชุมฯ กลับมายังสำนักงานฯ ภายในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ ซึ่งมีคณะกรรมการแจ้งแก้ไขรายงานการประชุมฯ ๑ ท่าน โดยขอแก้ไขรายชื่อกรรมการผู้มาประชุม ลำดับที่ ๗ จาก “พลเอก ธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์” เป็น “พลเอก ธีรวัฒน์ บุญยะวัฒน์” และสำนักงานฯ ได้แก้ไขในรายงานเรียบร้อยแล้ว

๒. มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ การเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบการเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีสามารถแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้จากผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี โดยปัจจุบันมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ยังคงดำรงตำแหน่ง รวมจำนวน ๗ ท่าน จากเดิม ๑๒ ท่าน ประกอบด้วย (๑) นายกานต์ ตระกูลฮุน (๒) นายชาติศิริ โสภณพนิช (๓) นายบัณฑิต ลำคำ (๔) นายวิษณุ เครืองาม (๕) นายศุภชัย พานิชภักดิ์ (๖) พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา และ (๗) นายอุตตม สาวนายน โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยการลาออกจำนวน ๔ ท่าน ได้แก่ (๑) พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง (๒) นายพลเดช ปิ่นประทีป (๓) นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ และ (๔) นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ และมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ท่านที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระด้วยเหตุอายุเกิน ๗๕ ปี ได้แก่ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ซึ่งอายุครบ ๗๕ ปี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการทาบทาม ศ.พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และอดีตเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน การแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ การขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานภาครัฐ โดยได้นำเรียนนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง ศ.พิเศษ ดร.ทศพร ศิริสัมพันธ์ เพื่อรับตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมืองและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยนายกรัฐมนตรีได้ลงนามเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. มติที่ประชุม รับทราบ และให้สำนักงานฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบหลักการและความก้าวหน้าการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ หรือ Electronics Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform Plans : eMENSCR ซึ่งเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑ **วัตถุประสงค์** ระบบ eMENSCR มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหลักสำหรับการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ซึ่งเป็นระบบข้อมูลกลางขนาดใหญ่ (Big Data) สำหรับรองรับการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) หน่วยงานของรัฐ เป็นระบบฯ สำหรับนำเข้าโครงการ/การดำเนินงาน ของแต่ละปีงบประมาณในระบบ และรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการโครงการ/การดำเนินงาน ตลอดจนการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ (๒) คณะกรรมการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับเรียกค้นข้อมูลจากระบบฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงาน และ (๓) ประชาชน/สาธารณะ ระบบ eMENSCR จะเป็นช่องทางสำหรับการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

๑.๒ **ความก้าวหน้าการดำเนินการนำเข้าข้อมูลในระบบ eMENSCR** ประกอบด้วย (๑) โครงการ/การดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการโครงการ/การดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๒ รวมทั้งสิ้น ๕๖,๑๙๙ โครงการ โดยเป็นโครงการที่ผ่านการอนุมัติข้อมูลโดยผู้บังคับบัญชา (M๗) แล้ว รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒๕,๙๑๕ โครงการ ซึ่งเป็นสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของโครงการในระบบทั้งหมด ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนโครงการกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจัดสรรตามยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านแล้ว พบว่ายุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องโดยตรงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีจำนวนโครงการ/การดำเนินงานที่สอดคล้องเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายประเด็นแผนแม่บทฯ ที่อยู่ในระดับวิกฤติ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นสำนักงานฯ จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงลึกต่อไป และ (๒) แผนระดับที่ ๓ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีการนำเข้าแผนในระบบฯ รวมทั้งสิ้น ๔๙๗ แผน สามารถจำแนกได้ประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติราชการ โดยเป็นแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี จำนวน ๑๘๕ แผน และแผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวน ๒๔๗ แผน (๒) แผนปฏิบัติการด้าน... หน่วยงานได้นำเข้าแผนในระบบฯ แล้วรวมจำนวน ๖๕ แผน ทั้งนี้ จำนวนแผนที่หน่วยงานนำเข้าแผนยังน้อยกว่าจำนวนหน่วยงานของรัฐอย่างเป็นนัยสำคัญ

๑.๓ **ความเชื่อมโยงระหว่างระบบ eMENSCR และเว็บไซต์ ThaiME** เว็บไซต์ ThaiME เป็นเว็บไซต์สำหรับการแสดงผลความก้าวหน้าการดำเนินโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย เพื่อให้

ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินโครงการภายใต้พระราชกำหนดฯ นอกจากนี้ สำนักงานฯ ได้เผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบ JSON (JavaScript Object Notation) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งในภาครัฐ เอกชน ประชาชนและสถาบันการศึกษาสามารถนำข้อมูลในเว็บไซต์ ThaiME ไปใช้งานต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ระบบ eMENSCR อยู่ระหว่างการเตรียมการเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-Plan) เพื่อขยายผลการติดตาม ประเมินผล การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติให้มีความครอบคลุมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นในการกรอกข้อมูลโครงการเข้าระบบ e-Plan เพียงระบบเดียว

- ๑.๔ แผนการดำเนินการเกี่ยวกับระบบ eMENSCR ในระยะต่อไป ประกอบด้วย (๑) การเชื่อมโยงระบบ eMENSCR กับฐานข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำนโยบายและวางแผนการพัฒนาประเทศ ทั้งในเชิงประเด็น เชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ เพื่อให้การออกแบบและจัดทำนโยบายสามารถเป็นไปตามหลักการวงจรนโยบายสาธารณะ (Policy cycle) บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (๒) พัฒนาระบบ eMENSCR ในส่วนของการนำเข้าแนวความคิดโครงการ (Project idea) จากหน่วยงานของรัฐ (๓) พัฒนาระบบการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบ eMENSCR ด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สำหรับการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งการเชื่อมโยงชุดข้อมูลสถิติและสถานการณ์ กับเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนทั้ง ๓ ระดับ และ (๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open Data Portal for Monitoring and Evaluating Government Projects under National Strategy : Open-D) เพื่อให้รองรับการนำเข้าข้อมูลวิจัย/องค์ความรู้ของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ประกอบการวางแผนการดำเนินงานบนหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. **มติที่ประชุม** รับทราบ โดยประธานกรรมการได้มีข้อสั่งการเพิ่มเติมให้สำนักงานฯ เร่งสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากระบบ eMENSCR การเร่งนำเข้าและการรายงานผลการดำเนินโครงการ/การดำเนินการ รวมทั้งการนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ในระบบ eMENSCR ตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อสนับสนุนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) และหลักการของระบบข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) สรุปได้ ดังนี้

- ๑.๑ พลเอกประวิทย์ วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในทุกพื้นที่ของประเทศไทย จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรมโดยใช้ระบบ TPMAP ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติยกร่างคำสั่งที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา

ความยากจนและความเหลื่อมล้ำในระดับพื้นที่ เพื่อให้มีกลไกเชิงนโยบายในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม

๑.๒ ระบบ TPMAP คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ได้มีมติเห็นชอบการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของภาครัฐ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานฯ และ NECTEC ร่วมกันพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลคนจนแบบชี้เป้า (Thai Poverty Map and Analytics Platform : TPMAP) เพื่อมาใช้นำร่องในการให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาความยากจน และตอบคำถามใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) ใครคือคนจน (๒) คนจนต้องการอะไรและ/หรือมีปัญหาอะไร และ (๓) จะช่วยเหลือคนจนตามกลุ่มเป้าหมายนี้ให้หลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืนได้อย่างไร และได้ขยายผลเป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Thai People Map and Analytics Platform : TPMAP) เพื่อให้ครอบคลุมไปถึงประเด็นการพัฒนาคนตามกลุ่มเป้าหมายช่วงวัยต่าง ๆ โดยสามารถระบุปัญหาความยากจนและความต้องการการพัฒนาของแต่ละช่วงวัยได้ในระดับบุคคล ครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น/ท้องที่ จังหวัด ประเทศ หรือปัญหาความยากจน รายประเด็น ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งที่มีข้อมูลเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักมายืนยันซึ่งกันและกัน ซึ่งมีข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยเป็นแกนกลาง และนำมาเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลลงทะเบียนสวัสดิการภาครัฐ กระทรวงการคลัง เพื่อหาคนจนเป้าหมายใน ๕ มิติตามบริบทของประเทศไทย ได้แก่ ด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ การศึกษา รายได้ และการเข้าถึงบริการภาครัฐ ทั้งนี้ ปัจจุบันได้มีการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีข้อมูลเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลักเพิ่มเติม อาทิ ข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ประกอบด้วยทะเบียนคนพิการ ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลการรับเบี้ยคนพิการและผู้สูงอายุ และข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) โดยระบบ TPMAP สามารถประมวล วิเคราะห์ และสังเคราะห์ผู้รับสวัสดิการได้ถึงระดับรายบุคคล ระบบ TPMAP จึงสามารถช่วยบรรเทาปัญหาความซ้ำซ้อนของการรับสวัสดิการของผู้รับสวัสดิการ รวมทั้งเกิดปัญหา “ภาวะรั่วไหล” หรือคนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายแต่ได้รับสวัสดิการ (Inclusion error) และ “ภาวะตกหล่น” หรือการเข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง (Exclusion error) และนำไปสู่การใช้เงินงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ

๑.๓ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) สำนักงานฯ ได้ดำเนินการยกร่างคำสั่งดังกล่าวเพื่อเป็นกลไกเชิงนโยบายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาทุกช่วงวัยโดยใช้ข้อมูลจากระบบ TPMAP เป็นหลัก นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม โดยมีคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เป็นกลไกบริหารของ ศจพ. ซึ่งนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ประกอบ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยเป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม มีความบูรณาการและความยั่งยืน ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามเห็นชอบในคำสั่งดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๒.๑ ประธานกรรมการได้เสนอให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลในระบบ TPMAAP กับฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถติดตามการเคลื่อนย้ายของประชากรที่ทำงานอยู่นอกเขตภูมิลำเนา ซึ่งจะช่วยให้มีข้อมูลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์การเข้าถึงและการจัดสรรสวัสดิการต่าง ๆ ของรัฐที่เหมาะสมต่อไป ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของประเทศที่จัดสรรให้กับจังหวัดและท้องถิ่นมีความคุ้มค่า รวมทั้งการพิจารณาจัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีภูมิคุ้มกันกับความเสี่ยงต่าง ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ควรศึกษากรณีตัวอย่างจากประเทศที่ประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาคาความยากจนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของประเทศไทย ทั้งนี้ กรรมการและเลขานุการ ได้ชี้แจงว่าสามารถใช้ข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาลจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) ในการเทียบเคียงข้อมูลการย้ายถิ่นฐานของประชากรได้ในเบื้องต้น
- ๒.๒ ควรพิจารณาเชื่อมโยงระบบ TPMAAP กับฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีข้อมูลครอบคลุมประชากรกลุ่มเปราะบางที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งในส่วนของข้อมูลผู้พันโทษของกระทรวงยุติธรรม ข้อมูลแรงงานนอกระบบของกระทรวงแรงงาน ข้อมูลเกษตรกร ของกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากผู้พันโทษเป็นกลุ่มประชากรเปราะบางที่จำเป็นต้องได้รับการฝึกอาชีพเพื่อให้สามารถมีอาชีพและใช้ชีวิตได้ในสังคมอย่างคนทั่วไป ซึ่งจะช่วยป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของประชากรกลุ่มดังกล่าวได้ ขณะที่แรงงานนอกระบบถือเป็นกำลังสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ส่วนมากยังไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสม ทำให้เป็นกลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและสังคมมากกว่ากลุ่มแรงงานในระบบ และเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีปัญหาหนี้สินค่อนข้างมาก ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรต้องเผชิญกับอุปสรรคทางกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสร้างรายได้ และการเลี้ยงชีพ จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขอุปสรรคดังกล่าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาเพิ่มเติมกระทรวงยุติธรรมเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) เพื่อให้การเชื่อมโยงข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบางที่เป็นความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรมกับระบบ TPMAAP เป็นไปได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเพิ่มเติมกระทรวงพาณิชย์เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างบูรณาการ คลอบคลุม และครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- ๒.๓ ปัญหาคาความยากจนแต่ละพื้นที่มีลักษณะและความจำเพาะของปัญหาที่แตกต่างกันไป ซึ่งจำเป็นต้องมีฐานข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงจุด ดังนั้น ระบบ TPMAAP ที่สามารถระบุสภาพปัญหาและความต้องการจำแนกได้ตามพื้นที่และตัวบุคคล จะสามารถเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายที่สำคัญที่จะทำการแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม รับทราบ การจัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) โดยประธานกรรมการสั่งการให้สำนักงานฯ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งการพัฒนาคนทุกช่วงวัย อาทิ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงพาณิชย์ เพื่อดำเนินการตามที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๔ หลักสูตรยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่าสำนักงานฯ ได้มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัดอบรมบุคลากรของภาครัฐ เพื่อสำรวจข้อมูลหลักสูตร และวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประกอบการวิเคราะห์ พัฒนา และวางแผนการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติให้กับกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และประชาชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม โดยสำนักงานฯ ได้รวบรวมและประมวลข้อมูลหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่ได้จากมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัดอบรมบุคลากรของภาครัฐ สรุปได้ ดังนี้
 - ๑.๑ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ตอบกลับมายังสำนักงานฯ จำนวน ๒๔ แห่ง จากจำนวนทั้งหมด ๑๕๕ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๘) โดยเป็นการตอบกลับว่ามีหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จำนวน ๒๓ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๕๑๔ หลักสูตร ทั้งนี้ ไม่มีหลักสูตรใดที่เป็นหลักสูตรการเรียนการสอนวิชายุทธศาสตร์ชาติโดยตรง
 - ๑.๒ สถาบันวิชาการ และสถาบันการจัดอบรมบุคลากรของภาครัฐ ตอบกลับมายังสำนักงานฯ จำนวน ๒๘ แห่ง จากจำนวนทั้งหมด ๘๐ แห่ง (คิดเป็นร้อยละ ๓๕) โดยเป็นการตอบกลับว่ามีหลักสูตรและวิชาการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จำนวน ๑๙ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๗๖ หลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนวิชายุทธศาสตร์ชาติโดยตรงเพียงจำนวน ๔๔ หลักสูตร
๒. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานข้อสังเกตให้ที่ประชุมทราบว่าการตระหนักรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติจะทำให้เกิดความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีทักษะการเรียนรู้และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเติบโตเป็นวัยแรงงาน และเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่สำคัญต่อไปในอนาคต จึงขอดำเนินการให้มีการขยายผลการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Massive Open Online Course: MOOCs) วิชายุทธศาสตร์ชาติสำหรับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว และเป้าหมายอื่น ๆ เพิ่มเติมจากหลักสูตร MOOCs วิชายุทธศาสตร์ชาติสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ ที่สำนักงานฯ ได้จัดทำแล้วเสร็จและมีการเผยแพร่ผ่านช่องทาง Thai MOOCs
๓. มติที่ประชุม รับทราบ โดยประธานกรรมการได้มีข้อสั่งการเพิ่มเติมให้สำนักงานฯ เร่งสร้างขยายผลการตระหนักรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติให้กับข้าราชการทุกระดับ เพิ่มเติมจากกลุ่มนิสิต นักศึกษา เพื่อให้ข้าราชการมีทัศนคติและองค์ความรู้ที่พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งทราบถึงกลไกการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติสามารถเป็นไปได้อย่างบูรณาการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอที่ประชุมพิจารณา (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทฯ หลังจากการประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปทุกคนให้ความเห็นชอบแล้ว โดยสรุปความเป็นมาและสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้ ดังนี้

๑.๑ ความเป็นมา

๑.๑.๑ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้รับทราบความก้าวหน้าการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ที่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ รวมทั้งได้รับทราบแนวทางการดำเนินการสำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปที่ไม่ได้เป็นกิจกรรม Big Rock ซึ่งสำนักงานฯ จะเสนอคณะรัฐมนตรีมอบหมายหน่วยงานผู้รับผิดชอบตามแผนการปฏิรูปไปพิจารณาดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ทั้ง ๑๓ ด้าน เพื่อให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำเสนอแนะดังกล่าว ไปใช้ประกอบการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศโดยได้ผนวกประเด็นข้อคิดเห็นไว้ในกิจกรรม Big Rock ที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้าน เพื่อให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

๑.๑.๒ ที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศทุกคน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้านเสนอ โดยมอบหมายคณะกรรมการปฏิรูปประเทศนำเสนอความเห็นในที่ประชุมไปปรับปรุง (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๑.๒ สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

๑.๒.๑ องค์ประกอบของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

- ๑) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้รับความสอดคล้องของแผนการปฏิรูปประเทศ กับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กับเป้าหมายแผนแม่บทย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสะท้อนว่าทุกกิจกรรม Big Rock มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
- ๒) ผลอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด ได้รับเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ ด้าน เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ในมาตรา ๒๕๗

(ฉบับเวียนรายงานการประชุม)

และมาตรา ๒๕๘ ที่ได้กำหนดให้ทำการปฏิรูปประเทศเพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ประชาชนในสังคมมีโอกาสทัดเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- ๓) กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) เป็นกิจกรรมที่กำหนดขึ้นใหม่ และ/หรือ ดึงจากกิจกรรมจากแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม มาจัดทำขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมปฏิรูปสำหรับแก้ไขปัญหาระดับรุนแรง มีความจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูปอย่างแท้จริง และสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมได้ ไม่เป็นภารกิจปกติของหน่วยงาน รวมทั้งต้องสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การทบทวนข้อเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานของรัฐตามแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ สำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับเดิม) ที่ไม่ได้ถูกนำมากำหนดขึ้นเป็นกิจกรรม Big Rock ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบนำไปดำเนินการเป็นภารกิจปกติของหน่วยงานต่อไป โดยแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๓ แผน มีกิจกรรม Big Rock รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรม ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๑. การเมือง	๑) การส่งเสริมความรู้ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	สถาบันพระปกเกล้า
	๒) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
	๓) การสร้างความสามัคคีปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
	๔) การส่งเสริมการพัฒนาพรรคการเมือง	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
	๕) การปรับปรุงโครงสร้างและเนื้อหาของรัฐธรรมนูญเพื่อการปฏิรูป	สถาบันพระปกเกล้า
๒. การบริหารราชการแผ่นดิน	๑) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๒) จัดโครงสร้างองค์กร และระบบงานภาครัฐให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
	๓) ปรับเปลี่ยนการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐสู่ระบบเปิด เพื่อให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งคนเก่ง ดีและมีความสามารถอย่างคล่องตัว ตามหลักคุณธรรม	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ พลเรือน
	๔) สร้างความเข้มแข็งในการบริหารราชการในระดับพื้นที่ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา ระบบราชการ
	๕) ขจัดอุปสรรคในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คุ่มค่า โปร่งใส ปราศจากการทุจริต	กรมบัญชีกลาง

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๓. กฎหมาย	๑) จัดให้มีกลไกยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน	สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง
	๒) จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
	๓) จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย	กระทรวงยุติธรรม
	๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	๕) จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกันเพื่อความสะดวกในการใช้งาน	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๔. กระบวนการ ยุติธรรม	๑) การให้ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรม
	๒) การรับแจ้งความร้องทุกข์ต่างท้องที่	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
	๓) การจัดหาทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจให้ครบทุกสถานีทั่วประเทศ	สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์
	๔) ปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราว	สำนักงานศาลยุติธรรม
	๕) การบันทึกภาพและเสียงในการตรวจค้น จับกุม และการสอบปากคำในการสอบสวน	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๕. เศรษฐกิจ	๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added)	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลาง และขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
	๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)	กระทรวงพาณิชย์
	๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๖. ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๑) เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	๒) การบริหารจัดการเขตทางทะเลและชายฝั่งรายจังหวัด	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน	กระทรวงมหาดไทย
	๔) ปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษกรณีเขตควบคุมมลพิษมาบตาพุด	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. สาธารณสุข	๑) การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขรวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ	กระทรวงสาธารณสุข

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
	๒) การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อสำหรับประชาชนและผู้ป่วย	กระทรวงสาธารณสุข
	๓) การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารการรักษายาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม	กระทรวงสาธารณสุข
	๔) การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการเป็นธรรม ทัวถึงเพียงพอและยั่งยืนด้านการเงิน การคลัง	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
	๕) การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ คล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น	กระทรวงสาธารณสุข
๘. สื่อสารมวลชน เทคโนโลยี สารสนเทศ	๑) การพัฒนาระบบคลังข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและการจัดการ Fake News	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๒) การกำกับดูแลสื่อออนไลน์	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
	๓) การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อ	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๙. สังคม	๑) การมีระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณที่เพียงพอและครอบคลุมในกลุ่มแรงงานทั้งในและนอกระบบ	กระทรวงการคลัง
	๒) ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	กระทรวงมหาดไทย
	๓) การปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
	๔) การสร้างกลไกที่เอื้อให้เกิดชุมชนเมืองจัดการตนเอง	กระทรวงมหาดไทย
	๕) การสร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
๑๐. พลังงาน	๑) ศูนย์อนุมัติอนุญาตเบ็ดเสร็จ One-Stop-Service ด้านกิจการไฟฟ้าที่แท้จริง	กระทรวงพลังงาน
	๒) การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ	กระทรวงพลังงาน
	๓) การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	กระทรวงพลังงาน
	๔) การพัฒนาปิโตรเคมีระยะที่ ๔ เพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างฐานทางเศรษฐกิจใหม่ (New S-Curve)	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
	๕) ปรับโครงสร้างกิจการไฟฟ้าและธุรกิจก๊าซธรรมชาติ เพื่อเพิ่มการแข่งขัน	กระทรวงพลังงาน

แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน	กิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่าง มีนัยสำคัญ (Big Rock)	หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก
๑๑. การป้องกันและ ปราบปราม การทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนใน การต่อต้านการทุจริต	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
	๒) การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบ คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๓) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริตทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
	๔) การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
	๕) การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมวัย	กองทุนเพื่อความเสมอภาค ทางการศึกษา
	๒) การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ ๒๑	กระทรวงศึกษาธิการ
	๓) การปฏิรูปกลไกและระบบการผลิตและพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
	๔) การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและระบบอื่น ๆ ที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ นำไปสู่ การจ้างงานและการสร้างงาน	กระทรวงศึกษาธิการ
	๕) การปฏิรูปบทบาทการวิจัยและระบบธรรมาภิบาล ของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนา ประเทศไทยออกจากกับดักรายได้ปานกลาง อย่างยั่งยืน	กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์	๑) การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย : ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิงและการใช้ กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการ ขับเคลื่อน	ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
	๒) การพัฒนาการเรียนรู้และเศรษฐกิจชุมชนบนฐาน วัฒนธรรมแบบบูรณาการ	กระทรวงวัฒนธรรม
	๓) การส่งเสริมประชาชนเป็นศูนย์กลางในการสร้าง วิถีชีวิตทางการกีฬา และการออกกำลังกาย อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และการสร้างโอกาส ทางการกีฬาและการพัฒนานักกีฬาอาชีพ	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
	๔) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการกำลังคนของ ประเทศแบบบูรณาการ	สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
	๕) การบริหารจัดการศักยภาพบุคลากรของประเทศ	คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔) หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ได้มีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม Big Rock เพื่อทำงานร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ในการประสานบูรณาการ กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปให้เป็นไปตามขั้นตอน

และวิธีการที่กำหนด ซึ่งจากแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน ได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้งสิ้น ๓๖ แห่ง และอีก ๒ คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อรับผิดชอบทั้ง ๖๒ กิจกรรม Big Rock ทั้งนี้ เมื่อแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ประกาศใช้ สำนักงานฯ จะจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละคณะ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการทำงานของแต่ละขั้นตอนและวิธีดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนที่กำหนดต่อไป

- ๕) ระยะเวลาดำเนินการ ระบุระยะเวลาในการดำเนินการของกิจกรรมปฏิรูปประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๕
- ๖) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป ระบุขั้นตอนและวิธีการการดำเนินงานของกิจกรรมปฏิรูปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปและแผนการปฏิรูปประเทศด้านนั้น ๆ
- ๗) ข้อเสนอในการมีหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระบุข้อเสนอให้มีกฎหมายหรือให้แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นเพื่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ โดยมาตรา ๒๗๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่จะตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยมีรายชื่อของกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง รวมทั้งสิ้น ๔๕ ฉบับ ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๑. การเมือง	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ พ.ศ.
๒. การบริหารราชการแผ่นดิน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๓. ด้านกฎหมาย	๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทำประมวลกฎหมายแบบต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ๓) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๔) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินตกค้างที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐและเอกชน พ.ศ.
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๑) ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.
๕. เศรษฐกิจ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔) ร่าง พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ พ.ศ. ๕) ร่าง พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๖) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ๗) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

แผนการปฏิรูปประเทศด้าน	กฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุง (เรียงตามลำดับการเสนอกฎหมาย)
๖. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๑) ร่างพระราชบัญญัติการกำหนดและปรับปรุงพื้นที่เขตการปกครองของจังหวัดทางทะเล พ.ศ. ..
๗. สาธารณสุข	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
๘. สื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดการข้อมูลข่าวปลอม พ.ศ.
๙. สังคม	๑) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ๒) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๖ ๓) ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๔) ร่างกฎกระทรวงออกตามความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และกฎหมายอื่นที่สร้างมูลค่าให้กับที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน
๑๐. พลังงาน	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ และ/หรือ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒) ร่างประกาศหรือระเบียบกระทรวงพลังงาน ว่าด้วยการนำรูปแบบธุรกิจ Energy Service Companies (ESCO) มาใช้กับภาครัฐ ๓) ร่างแนวปฏิบัติของสำนักงบประมาณเพื่อจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการตั้งผูกพันสำหรับ ESCO ภาครัฐ ๔) ร่างแนวปฏิบัติและร่างสัญญาจัดจ้างมาตรฐานกลางของกรมบัญชีกลางว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง ESCO ภาครัฐ ๕) ร่างระเบียบหรือข้อสั่งการจากคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดตั้งกลไกและกำหนดแนวทาง การจัดทำแผนบูรณาการการลงทุนและการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านพลังงาน ระยะ ๕ ปี ๖) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์ว่าด้วย Third Party Access ของระบบส่งและระบบจำหน่าย พ.ศ. ... ๗) ร่างระเบียบการส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขันที่ใช้พลังงานทดแทน ๘) ร่างระเบียบและกฎเกณฑ์สำหรับส่งเสริมกิจการจำหน่าย (Retail)
๑๑. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๒) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการรับสินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐและรางวัลจากการแจ้งเบาะแส พ.ศ. ๒๕๕๔ ๓) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ๔) ปรับปรุงแก้ไข กฎหมายของสำนักงาน ป.ป.ท. เรื่อง การส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๕) ร่าง กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดความผิดของนิติบุคคล และผู้ร่วมกระทำความผิด ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๖) ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๗) ร่างระเบียบว่าด้วยการบริหารงานบุคคลในระบบคุณธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ วรรคสองให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และพนักงานของรัฐด้วยระบบคุณธรรม ๘) ร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล และผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ๙) ปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑๐) ปรับปรุงแก้ไข ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ
๑๒. การศึกษา	๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
๑๓. วัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	๑) ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนากำลังคน พ.ศ.

๑.๒.๒ การบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ

จากกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) และเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ทั้ง ๑๓ ด้าน มีประเด็นที่มีความใกล้เคียงและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งแต่ละด้านการปฏิรูปจำเป็นต้องหาแนวทางร่วมกันในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กิจกรรม Big Rock ที่กำหนด เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยมีประเด็นที่มีความสอดคล้องสามารถบูรณาการร่วมกันได้ ๗ ประเด็น ได้แก่ ๑) การพัฒนาศักยภาพคน ๒) การท่องเที่ยว ๓) การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาผู้สูงอายุ ๔) การลดอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และลดขั้นตอนทางธุรกิจ ๕) การกระจายอำนาจ ๖) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ และ ๗) การมีส่วนร่วม และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ จะดำเนินการประสานคณะกรรมการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับประเด็นบูรณาการข้างต้น เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

๒. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) หลังจากแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องนำกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ไปดำเนินการต่อตามขั้นตอนและวิธีการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนด โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ในระยะต่อไป ดังนี้

- ๒.๑ การดำเนินกิจกรรมของแผนเดิมคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock โดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบรับไปดำเนินการในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน
- ๒.๒ การสื่อสารสร้างความเข้าใจกิจกรรม Big Rock เพื่อถ่ายทอดสู่การปฏิบัติ โดยสำนักงานฯ จัดให้มีการประชุมระหว่างคณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกิจกรรม Big Rock ที่กำหนดไว้ในแผนฯ รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดขั้นตอนและวิธีการลงสู่หน่วยงานปฏิบัติให้เกิดการนำไปขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง
- ๒.๓ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ขอให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งแสดงรายการโครงการ/การดำเนินงานต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามกิจกรรม Big Rock และส่งผลการบรรลุผลอันพึงประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณของแต่ละประเด็นปฏิรูปโดยระบุวงเงินและที่มาของเงินงบประมาณ
- ๒.๔ การขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการระหว่างแผนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมการฯ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานภายใต้กิจกรรม Big Rock จัดทำความเชื่อมโยงของกิจกรรม เพื่อสะท้อนภาพรวมของการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน ดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีการระบุหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุน ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน
- ๒.๕ การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock โดยขอให้สำนักงบประมาณให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock เพื่อให้เกิดการแปลงแผนการปฏิรูปประเทศไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

(ฉบับเวียนรายงานการประชุม)

- ๒.๖ การติดตามเร่งรัดการดำเนินงานตามแผนฯ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและสำนักงานฯ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับนโยบาย สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตามในระดับปฏิบัติ รวมถึงพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) เพื่อรองรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการที่ดำเนินการภายใต้ กิจกรรม Big Rock

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

- ๓.๑ กิจกรรม Big Rock ทั้ง ๖๒ กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมที่จัดทำขึ้นใหม่และกิจกรรมที่กำหนด ขึ้นตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ที่ผ่านมา จึงควรให้มีการจัดทำข้อมูลการดำเนินงานของกิจกรรม Big Rock ที่หน่วยงานได้ดำเนินการ ไปแล้วหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ได้อย่าง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป
- ๓.๒ ปัจจัยของความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประการหนึ่งคือกฎหมาย ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูป ประเทศ ให้เสนอและพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการ พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วเพียง ๔ ถึง ๕ ฉบับ ของแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ดังนั้น คณะกรรมการปฏิรูปประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งดำเนินการเสนอ ร่างกฎหมายที่ต้องจัดทำหรือปรับปรุงเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว เพื่อให้การดำเนินการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งตามที่ได้กำหนดไว้ใน (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีจำนวน ๔๕ ฉบับ ทั้งนี้ การจัดทำและปรับปรุง ร่างกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศจำเป็นต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวก การลดขั้นตอน ความยืดหยุ่น การกระจายอำนาจ และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ๓.๓ คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนกฎหมาย ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศ โดยได้มีการตั้งคณะอนุกรรมการรับผิดชอบในการเร่งรัดกฎหมาย ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศแล้ว ซึ่งขณะนี้ได้มีการนำผลการศึกษา Regulatory Guillotine มาใช้ เป็นกรอบในการปฏิรูปกฎหมาย กฎ ระเบียบในหลายประเด็น นอกจากนี้ ยังมีคณะอนุกรรมการฯ ในประเด็นอื่นอีก อาทิ การพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูเศรษฐกิจภายหลังการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙
- ๓.๔ การขับเคลื่อนกิจกรรม Big Rock ของ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ให้สามารถเกิด ผลได้ในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องได้รับจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอในการดำเนินการ โครงการเพื่อขับเคลื่อนงานผ่านหน่วยงานปฏิบัติที่ครอบคลุมทั้งส่วนกลางและระดับพื้นที่ ดังนั้น จึง ควรมีการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณเป็นการเฉพาะสำหรับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนิน โครงการภายใต้กิจกรรม Big Rock ที่กำหนด เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามผลอันพึงประสงค์ ของแผนฯ ต่อไป
- ๓.๕ ในการวัดระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่กำหนด เป้าหมายให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลนั้น ควรมีการกำหนด ระดับความสำเร็จของการศึกษาให้ชัดเจน โดยขอให้หาวิธีการวัดระดับความสำเร็จด้านการศึกษา ของประเทศสิงคโปร์มาใช้ โดยได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จจากองค์ความรู้ที่นักเรียนแต่ละ

ระดับชั้นจะต้องรู้ และมีการกำหนดหน่วยงานในการทำหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเห็นว่าวิธีการดังกล่าวจะทำให้การขับเคลื่อนและพัฒนาด้านการศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

๔. มติที่ประชุม

- ๔.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๑๓ ด้าน เสนอ มอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาตามขั้นตอนของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ.๒๕๖๐ ต่อไป
- ๔.๒ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานระยะต่อไปเมื่อแผนฯ ประกาศบังคับใช้เป็นที่ยอมรับแล้ว และมอบหมายสำนักงานฯ นำความเห็นและประเด็นอภิปรายในที่ประชุมไปประกอบการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์)

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานความเป็นมาและนำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ให้ที่ประชุมพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- ๑.๑ ผลการรับฟังความคิดเห็น คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในคราวการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ และมอบหมายให้สำนักงานฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และดำเนินการรับฟังความเห็นตามแนวทางการจัดทำแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในรูปแบบเฉพาะกิจเพื่อรองรับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ในช่วงระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดส่ง (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความเห็นซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการตอบกลับความเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ จำนวนทั้งสิ้น ๕๘๔ ความเห็น สรุปได้ ดังนี้

- ๑.๑.๑ ประเด็นการพัฒนา เสนอให้เพิ่มเติมรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาในแต่ละประเด็น ให้ครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ

- ๑.๑.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เสนอให้เพิ่มเติมตัวชี้วัดให้ครอบคลุมและสะท้อนความก้าวหน้าของการดำเนินงาน คำนึงถึงความเป็นไปได้ของการได้มาซึ่งข้อมูล รวมถึงการปรับค่าเป้าหมายให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์

- ๑.๑.๓ โครงการสำคัญในแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ส่วนใหญ่เป็นการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความครอบคลุม ความซ้ำซ้อน และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการฯ รวมถึงควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกโครงการ

- ๑.๑.๔ การขับเคลื่อนแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ควรให้ความสำคัญกับการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน/โครงการ และการกำหนดกลไกการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๒ สารสำคัญของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์)

๑.๒.๑ แนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” หรือ Resilience

๑.๒.๒ เป้าประสงค์ เพื่อให้ “คนสามารถยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ และมีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่”

๑.๒.๓ ๓ มิติการพัฒนา ได้แก่ (๑) การพร้อมรับ (Cope) หมายถึงความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้สภาวะวิกฤติ ให้สามารถยืนหยัดและต้านทานความยากลำบาก รวมถึงฟื้นคืนกลับสู่สภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว (๒) การปรับตัว (Adapt) หมายถึงการปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนา ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงพร้อมกระจายความเสี่ยงและปรับตัวอย่างเท่าทันเพื่อแสวงหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น และ (๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเพื่อพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป ซึ่งจะทำให้ประเทศมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนภายใต้หลัก ๓ ขั้นการพัฒนา ได้แก่ Survival (การอยู่รอด) Sufficiency (พอเพียง) และ Sustainability (ยั่งยืน)

๑.๒.๔ ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ ๒ ปีข้างหน้า ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ (๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) เพื่อการส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีโอกาส และมีศักยภาพภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงและบริบทโลกใหม่ที่ปรับเปลี่ยนไป (๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นการกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) เพื่อการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโครงสร้างเศรษฐกิจที่ปรับเปลี่ยนไป พร้อมทั้งเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ และ (๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ

๑.๓ แนวทางการพัฒนาของร่างแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์)

แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ยังคงสารสำคัญของ ๓ มิติพัฒนา ได้แก่ การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) และ ๔ ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะ ๒ ปีข้างหน้าไว้ได้ตามเดิม โดยสำนักงานฯ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของแนวทางการพัฒนาให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้มีการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาของ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) กับข้อเสนอขององค์กรระหว่างประเทศในเอกสารรายงานข้อเสนอเชิงนโยบาย และข้อเสนอการดำเนินการจากองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ (๑) รายงาน Consolidated Socio-Economic Impact Assessment of COVID-๑๙ in Thailand ของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) (๒) รายงาน Navigating COVID-๑๙ in Asia and the Pacific ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development

Bank : ADB) และ (๓) Thailand Economic Monitor: Thailand in the Time of COVID-๑๙ ของธนาคารโลก (World Bank)

๑.๔ แนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานฯ ได้มีการกำหนดแนวทางโดยให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องใช้ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจฯ (ฉบับสมบูรณ์) เป็นกรอบในการจัดทำโครงการ/การดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มเติมจากโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ รวมทั้งให้สำนักงานงบประมาณใช้เป็นกรอบจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ร่วมกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็นในปัจจุบัน

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๒.๑ การกำหนดค่าเป้าหมายต้องมีความชัดเจน และคำนึงความเป็นไปได้ในการบรรลุผลได้อย่างเป็นรูปธรรมได้จริงภายในระยะเวลา ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๕)

๒.๒ แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ควรต้องมีความครอบคลุมถึงการรองรับผลกระทบต่าง ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายของต่างประเทศ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของประธานาธิบดีจากพรรครีพับลิกัน เป็นพรรคเดโมแครต ซึ่งถือเป็นพรรคการเมืองเสรีนิยมหัวก้าวหน้าที่มีนโยบายสนับสนุนการดำเนินธุรกิจเสรีและเปิดกว้าง และอาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ในระยะต่อไป ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเชิงรุก เพื่อให้มีข้อมูลในการปรับเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาของประเทศให้พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. มติที่ประชุม

๓.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

๓.๒ เห็นชอบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อน (ร่าง) แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔.๓ แนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑. กรรมการและเลขานุการ นำเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณาแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ที่เป็นแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถแปลงไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ ส่งผลการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (causal relationship : XYZ) โดยสำนักงานฯ ได้พิจารณา ตรวจสอบ และวิเคราะห์จากแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ปรากฏเป็นข้อมูลในระบบ eMENSER และจากการผลการพิจารณาครั้งก่อนของสำนักงานฯ ดังนี้

๑.๑ หลักการการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑.๑ ยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีแผน ๓ ระดับ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องและบูรณาการกัน โดยการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาไปสู่แผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ โดยต้องถ่ายทอดไปสู่แนวทางปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการด้าน... และ (๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี และรายปี ทั้งนี้ทุกแผนอื่นใดที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐนอกเหนือจากแผนระดับที่ ๑ และ ๒ ตามที่ได้ระบุข้างต้น ให้เป็นแผนระดับที่ ๓ ทั้งหมด

๑.๑.๒ แผนปฏิบัติการด้าน... เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น (issue based) ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า ๑ กระทรวงหรือเทียบเท่า หรือหน่วยงานขึ้นตรงต่อ/ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติ (action plan) ซึ่งต้องมีองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ซึ่งต้องมีการพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ ต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนและ/หรือ การรวบรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือ การยกเลิกการจัดทำแผน โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีความหมายบัญญัติให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๑.๓ ทุกหน่วยงานของรัฐต้องมีแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปีและรายปี เพื่อเป็นแผนระดับที่ ๓ หลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับที่ ๒ นโยบายรัฐบาล รวมทั้ง แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒ ความจำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

๑.๒.๑ กรณีมีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย และเสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณาก่อนการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป โดยให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาเป็นกฎหมายลำดับศักดิ์สุดท้าย

๑.๒.๒ กรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน ให้หน่วยงานพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ซึ่งหากพบว่ายังมีความจำเป็นต้องจัดทำ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อพิจารณา ให้หน่วยงานดำเนินการจัดทำแผนตามกฎหมาย เสนอแผนให้สำนักงานฯ พิจารณากลับกรองตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนระดับ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยให้ผลการพิจารณาของสำนักงานฯ ถือเป็นที่สุดในการพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสมในการนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป **หรือ (๒)** หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ให้หน่วยงานจัดส่งแผนให้สำนักงานฯ ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) เพื่อที่สำนักงานฯ จะได้รวบรวมและรายงานต่อคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

๑.๒.๓ กรณีที่เป็นการดำเนินการจัดทำแผนผ่านกลไกทางบริหาร อาทิ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี มติคณะรัฐมนตรี มติคณะกรรมการระดับชาติ และอื่น ๆ ให้หน่วยงานรักษาการกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนความจำเป็นของการมีแผนฯ โดยการจัดทำแผนจะต้องมีเหตุจำเป็น ซึ่งหากไม่มีแผนฯ จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรง โดยแผนต้องเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่เหมาะสม ได้แก่ (๑) กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว เห็นควรยังมีความจำเป็นต้องจัดทำแผนฯ ให้ดำเนินการจัดทำแผน โดยมีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ เมื่อแผนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับชาติหรือผู้มีอำนาจในการอนุมัติแผนแล้ว ให้หน่วยงานดำเนินการนำเข้าแผนในระบบ eMENSOCR ตามที่สำนักงานฯ กำหนด แล้วถือว่าเป็นการประกาศใช้แผน โดยไม่จำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยสำนักงานฯ จะได้รวบรวมและเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่องเพื่อทราบโดยเป็นมติคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดวิธีการประชุมคณะรัฐมนตรี **หรือ (๒)** กรณีที่หน่วยงานที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... พิจารณาแล้ว หากจำเป็นต้องจัดทำและนำเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ดำเนินการตามกรณีกฎหมายกำหนดให้จัดทำและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแผนก่อนการประกาศใช้ หรือ กรณีที่ไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน แต่หน่วยงานประสงค์ที่จะจัดทำและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา **หรือ (๓)** การดำเนินการตามภารกิจปกติของหน่วยงาน ให้นำไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้าน... ให้มี (๑) เนื้อหาของแผน การจัดทำแผนให้มีสาระสำคัญของแผนอย่างน้อยตามองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่สำนักงานฯ กำหนด (๒) ระยะเวลาการดำเนินงานของแผน ทุกแผนปฏิบัติการด้าน... สามารถมีกรอบระยะเวลาของแผนฯ ที่เหมาะสมกับแต่ละประเด็นพัฒนาได้ แต่ต้องมีช่วงเวลาของการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ต้องมีผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนองค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนฯ ที่สอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนแม่บทฯ ที่กำหนดเป็นห้วงละ ๕ ปี ได้แก่ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ๒๕๗๑-๒๕๗๕ และ ๒๕๗๖-๒๕๘๐ เพื่อให้การดำเนินการและการติดตามประเมินผลสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นรูปธรรม และ (๓) ชื่อของแผน แผนปฏิบัติการทุกแผน

หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดชื่อไว้อย่างชัดเจน ต้องกำหนดชื่อแผนฯ ว่า “แผนปฏิบัติการด้าน... ระยะที่ ... (พ.ศ.)”

๑.๔ กระบวนการภายหลังจากที่แผนได้รับการประกาศใช้ กำหนดให้ทุกหน่วยงานนำทุกแผนปฏิบัติการด้าน... ที่ประกาศใช้แล้ว เข้าระบบ eMENSUR ตามหลักเกณฑ์การที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ รวมไปถึงแผนปฏิบัติราชการราย ๕ ปี และรายปี รวมทั้งรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการรายปีด้วย รวมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนดำเนินการทบทวน/ปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน...ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้าน... ให้สอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒ ในกรณีที่สถานการณ์ของโลกหรือสถานการณ์ของประเทศเปลี่ยนแปลงไป และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือทบทวนแผนระดับที่ ๑ และ/หรือแผนระดับที่ ๒

๑.๕ การขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... กรณีหน่วยงานเสนอขอยกเว้นการเสนอแผนปฏิบัติการด้าน... ตามกระบวนการเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งส่งแผนดังกล่าวให้สำนักงานฯ พิจารณาก่อนการลงความเหมาะสมต่อการยกเว้นดังกล่าวก่อนทุกครั้ง

๒. มติที่ประชุม

เห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอผลการพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เลิกประชุม ๑๒.๐๐ น.

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายดนุชา พิชยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจการประชุม